

XXXIV. VÝROČNÍ SJEZD ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Volná sdělení — preventivní kardiologie · Brno · 10. 5. 2026

Plocha viscerálního tuku odhaluje kardiometabolické riziko, nízkou zdatnost a vyšší rysovou úzkost nad rámec BMI v reálném digitálním preventivním programu

Samiec J., Jiravská-Godula B., Szotkowská V., Kantor M., Kadlubcová A., Jakubovičová E., Chovančík J., Jiravský O.

Pozadí a klinická otázka

Limity tradičního screeningu

- **Tradiční skórovací systémy a screening dle BMI**
mohou selhávat u osob s nepříznivým tělesným složením a časnou kardiometabolickou dysregulací.
- **BMI nerozliší podkožní vs. viscerální tuk**
→ riziko skrytého fenotypu „normální BMI, vysoké riziko“.
- **Plocha viscerálního tuku (VFA) jako kandidát**
přesnějšího markeru, dostupný v rutinní bioimpedanci.

Odhalí měření viscerálního tuku rizikové pacienty, které bychom podle BMI považovali za zdravé?

Posoudit, zda plocha viscerálního tuku (VFA) hodnocená v multidimenzionálním digitálním preventivním programu identifikuje nepříznivé multisystémové rizikové profily nad rámec BMI.

Pozorované asociace

Metabolická

HOMA-IR · apoB

Funkční / fitness

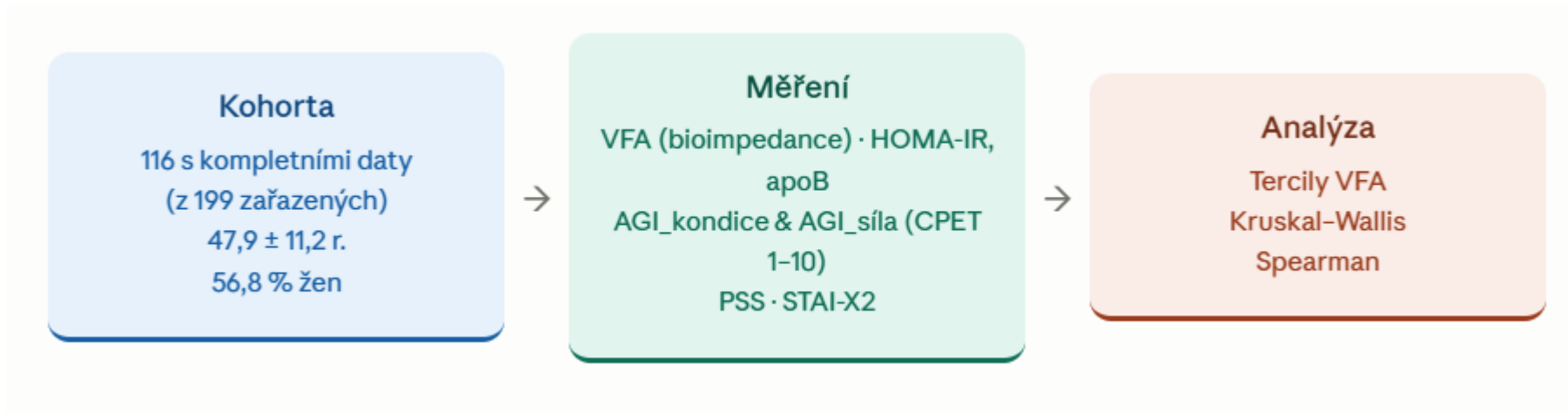
AGI_kondice · AGI_síla

Psychosociální

PSS · STAI-X2

Metody

Design — průřezová studie · monocentrum · Centrum preventivní medicíny, Nemocnice AGEL Třinec-Podlesí

Funkční markery z CPET

AGI_kondice — kardiorespirační zdatnost, standardizované skóre 1–10 z kardiopulmonálního zátěžového testu (CPET / spiroergometrie); 1 = nejhorší, 10 = nejlepší.

AGI_síla — analogické skóre 1–10 z CPET.

Měření a statistika

VFA — bioimpedanční analýza Inbody 770

Laboratoř — HOMA-IR, apoB

Dotazníky — PSS, STAI-X2 (rysová úzkost)

Stratifikace do tercilů VFA (T1, T2, T3)

Kruskal-Wallis pro mediány · Spearmanova korelace

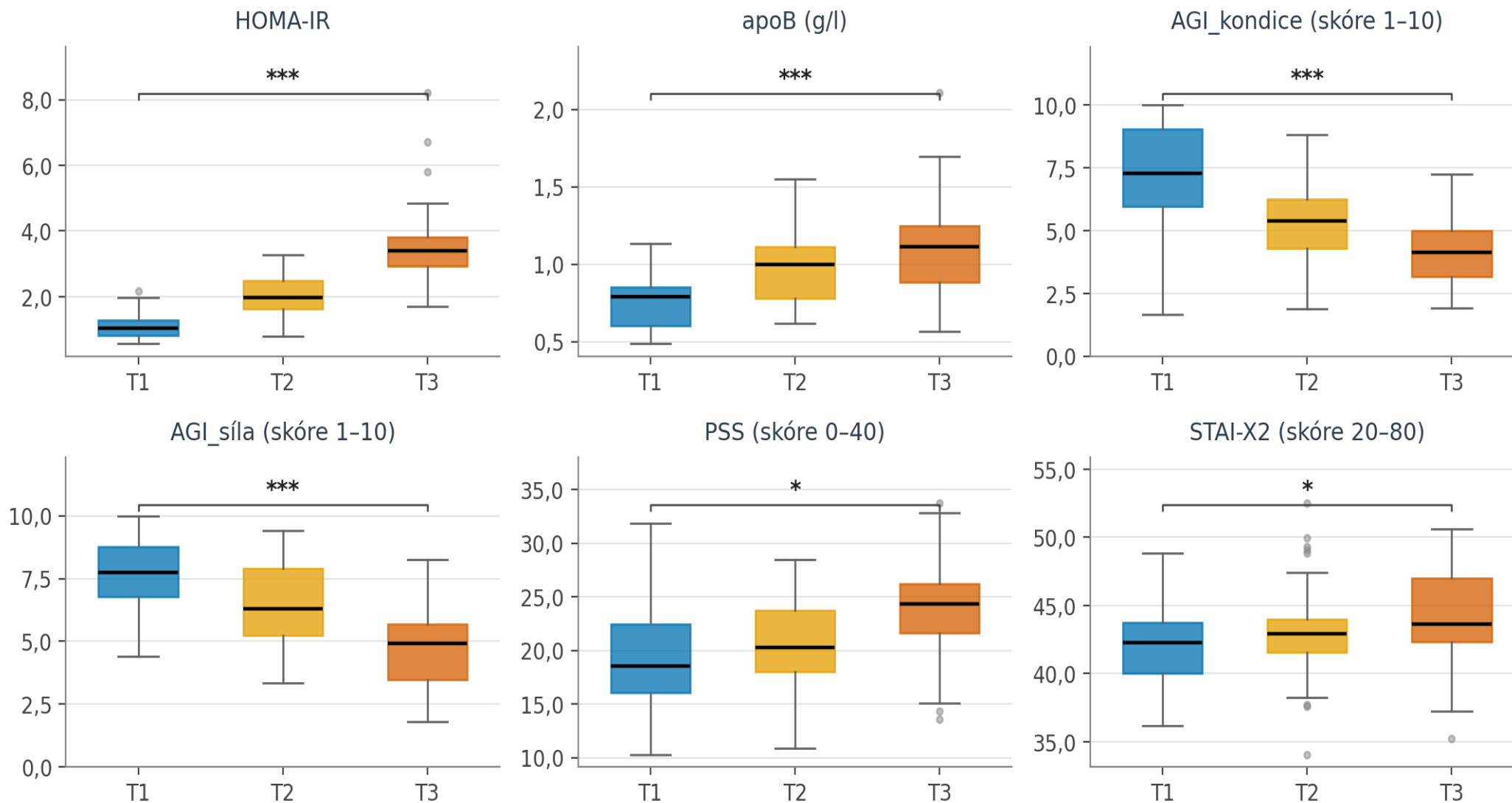
Vybrané parametry napříč tercily VFA

Stratifikace do tercilů: T1 < 65,5 cm² (n = 39) · T2: 65,5–106,8 cm² (n = 38) · T3 > 106,8 cm² (n = 39)

Proměnná	T1 — nízké VFA	T2 — střední VFA	T3 — vysoké VFA	p
VFA (cm ²)*	47,2 ± 11,3	83,8 ± 11,9	137,1 ± 28,4	< 0,001
BMI (kg/m ²)*	22,8 ± 2,5	25,8 ± 2,9	29,5 ± 4,1	< 0,001
HOMA-IR†	1,04 (0,83)	1,98 (1,50)	3,40 (2,73)	< 0,001
apoB (g/l)*	0,76 ± 0,17	0,95 ± 0,22	1,07 ± 0,27	< 0,001
AGI_kondice (1–10)†	8,0 (4,0)	5,0 (4,0)	4,0 (3,0)	< 0,001
AGI_síla (1–10)†	8,0 (3,0)	6,0 (3,0)	5,0 (3,0)	< 0,001
PSS (0–40)†	19,0 (7,0)	22,0 (6,5)	23,0 (7,0)	0,048
STAI-X2 (20–80)†	41,0 (4,0)	43,0 (4,0)	44,0 (5,0)	0,045

* průměr ± SD † medián (IQR) | p z Kruskalova–Wallisova testu | zvýrazněn HOMA-IR — nejvýraznější rozdíl T1↔T3 (3,3× vyšší medián)

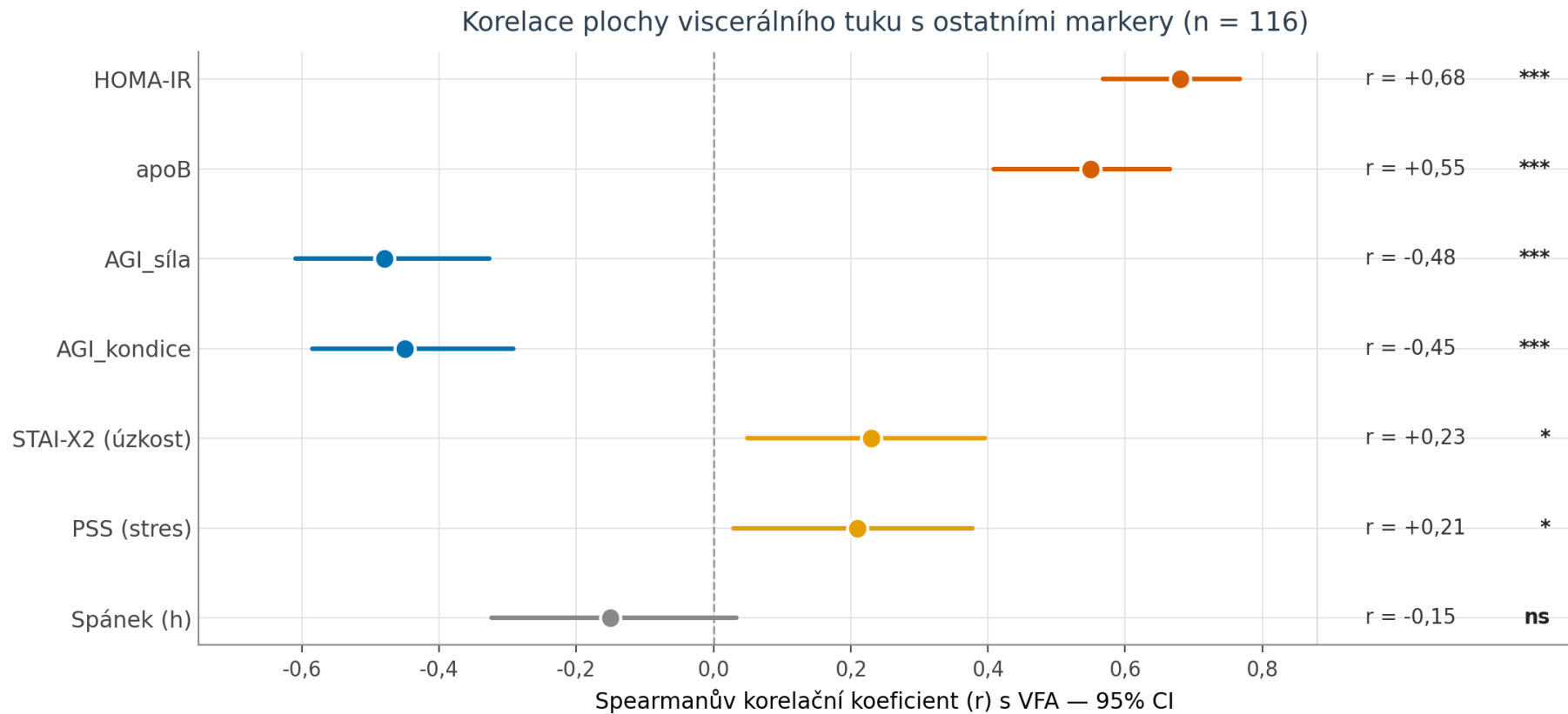
Hlavní výsledky napříč tercií VFA (n = 39 / 38 / 39)

*** $p < 0,001$ * $p < 0,05$ (Kruskal-Wallis)

■ T1: VFA < 65,5 cm² ■ T2: 65,5-106,8 cm² ■ T3: VFA > 106,8 cm²

Korelace VFA s ostatními markery

*** $p < 0,001$ * $p < 0,05$ ns = nesignifikantní | asociace zůstaly statisticky významné i po adjustaci na BMI

Nezávislost na BMI

Asociace VFA s metabolickými, funkčními i psychosociálními markery zůstaly signifikantní i po adjustaci na BMI.

VFA tedy nese informaci nad rámec BMI

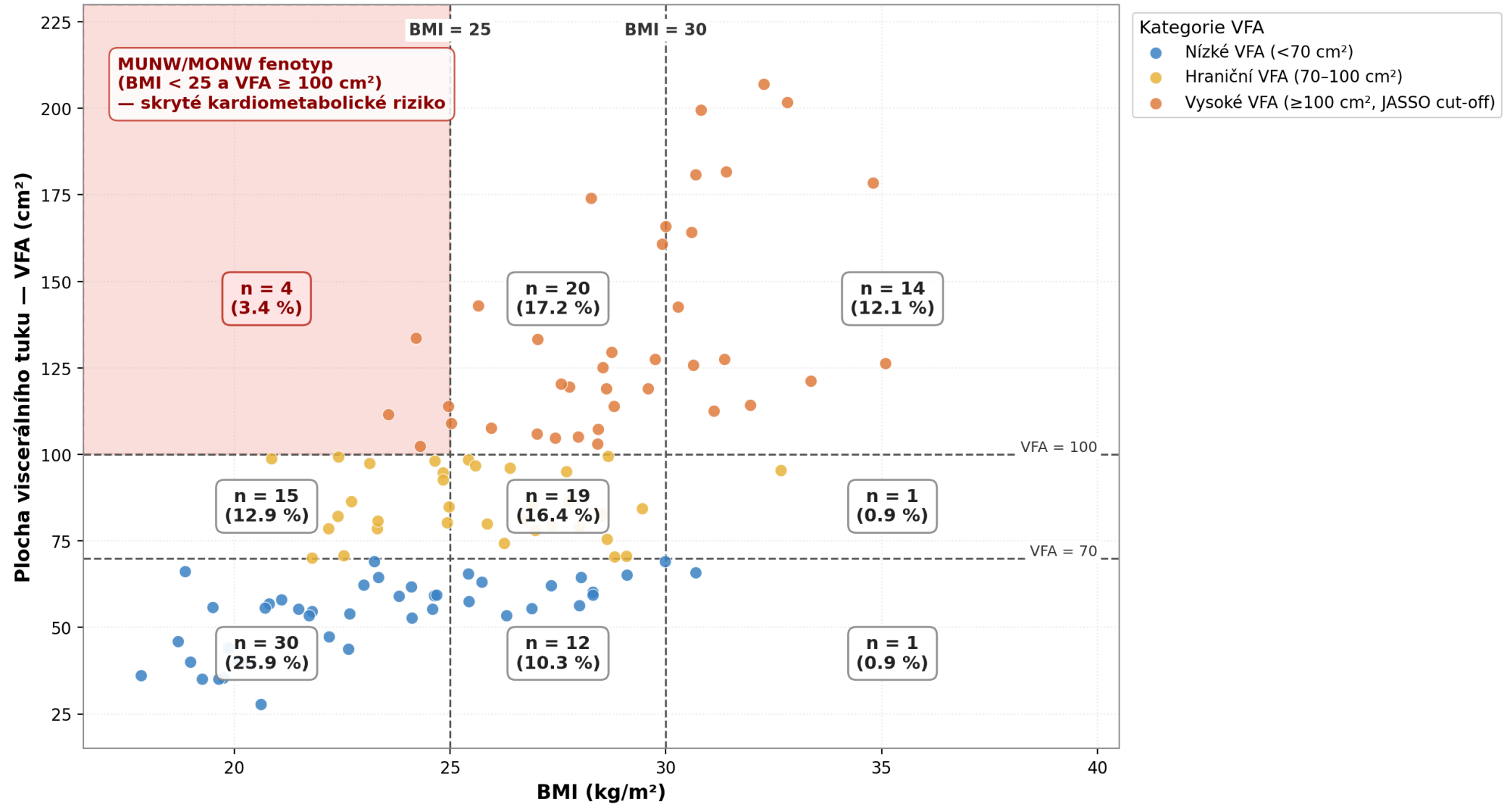
Nejsilnější vazba VFA ↔ HOMA-IR ($r = 0,68$) — VFA jako pravděpodobný driver inzulinové rezistence

Kolik na první pohled zdravých klientů je v riziku?

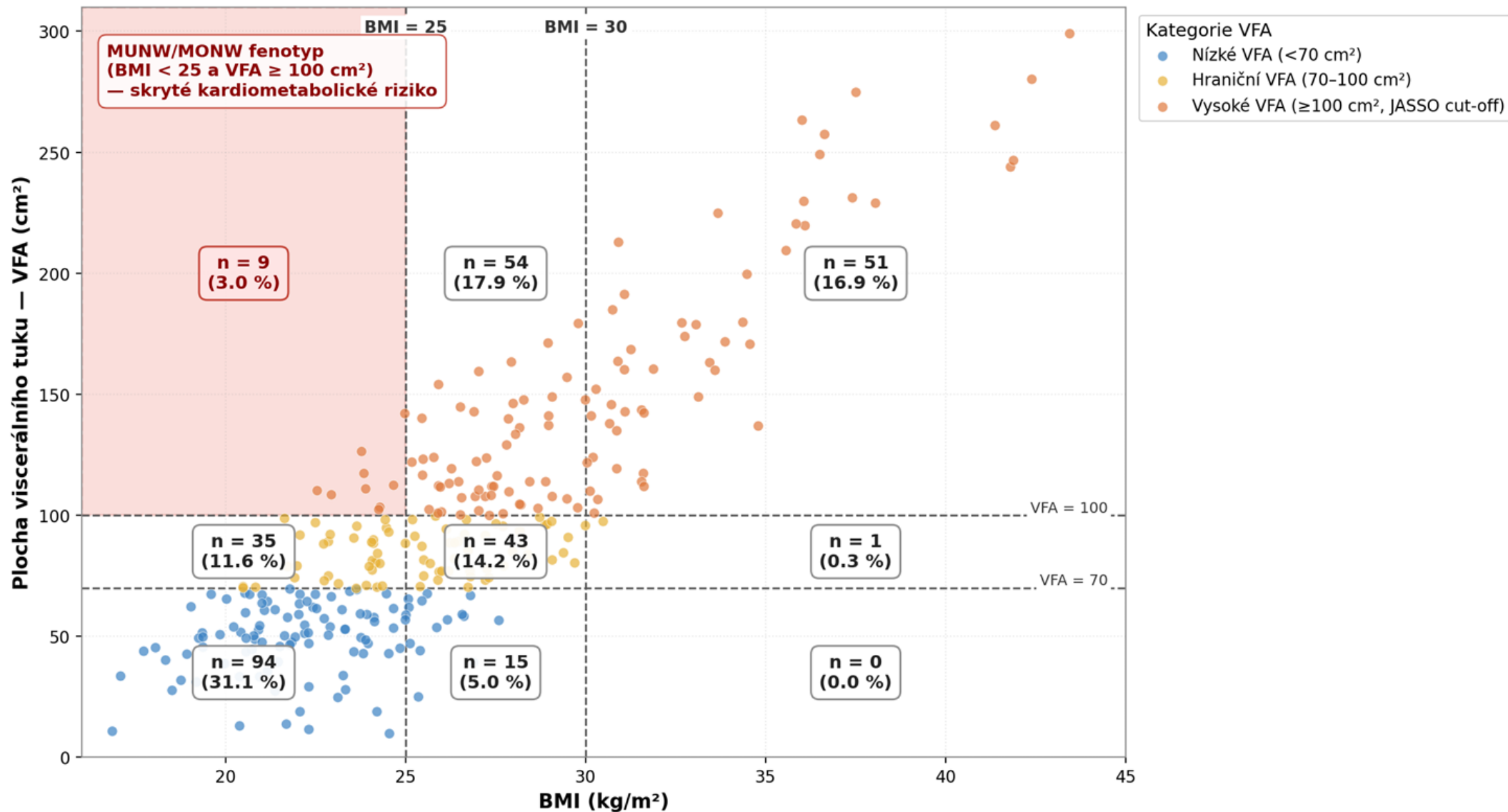
BMI vs VFA: pilotní kohorta 116 klientů

BMI vs VFA: distribuce kohorty STELA (N = 116) podle BMI a klinických prahů VFA

BMI vs VFA: kohorta 302 klientů k 4/2026

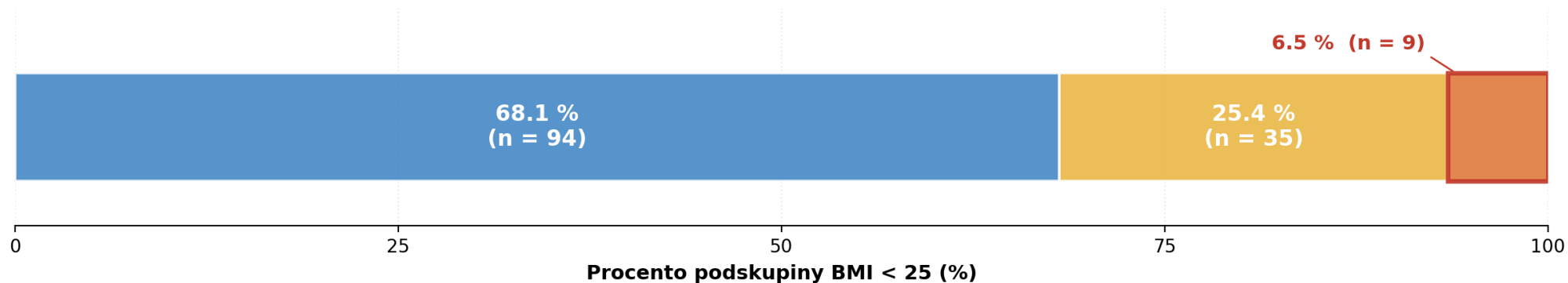
BMI vs VFA: distribuce kohorty STELA (N = 302) podle BMI a klinických prahů VFA

Téměř 1/3 na první pohled zdravých klientů je ve zvýšeném riziku

Pacienti s normálním BMI (< 25 kg/m²) — N = 138

Rozložení podle plochy viscerálního tuku (VFA, klinické prahy 70 a 100 cm²)

Nízké VFA
< 70 cm²

68.1 %

n = 94 / 138

Skutečně nízké riziko

Hraniční VFA
70-100 cm²

25.4 %

n = 35 / 138

*Sledovat
intervence životního stylu*

Vysoké VFA
≥ 100 cm² (klinický práh JASSO)

6.5 %

n = 9 / 138

*MUNW/MONW fenotyp
skryté kardiometabolické riziko*

Diskuse — multisystémový rizikový profil

Multisystémový shluk rizik

VFA spojuje metabolické, funkční a psychosociální markery do jednoho rizikového fenotypu, který BMI nezachytí.

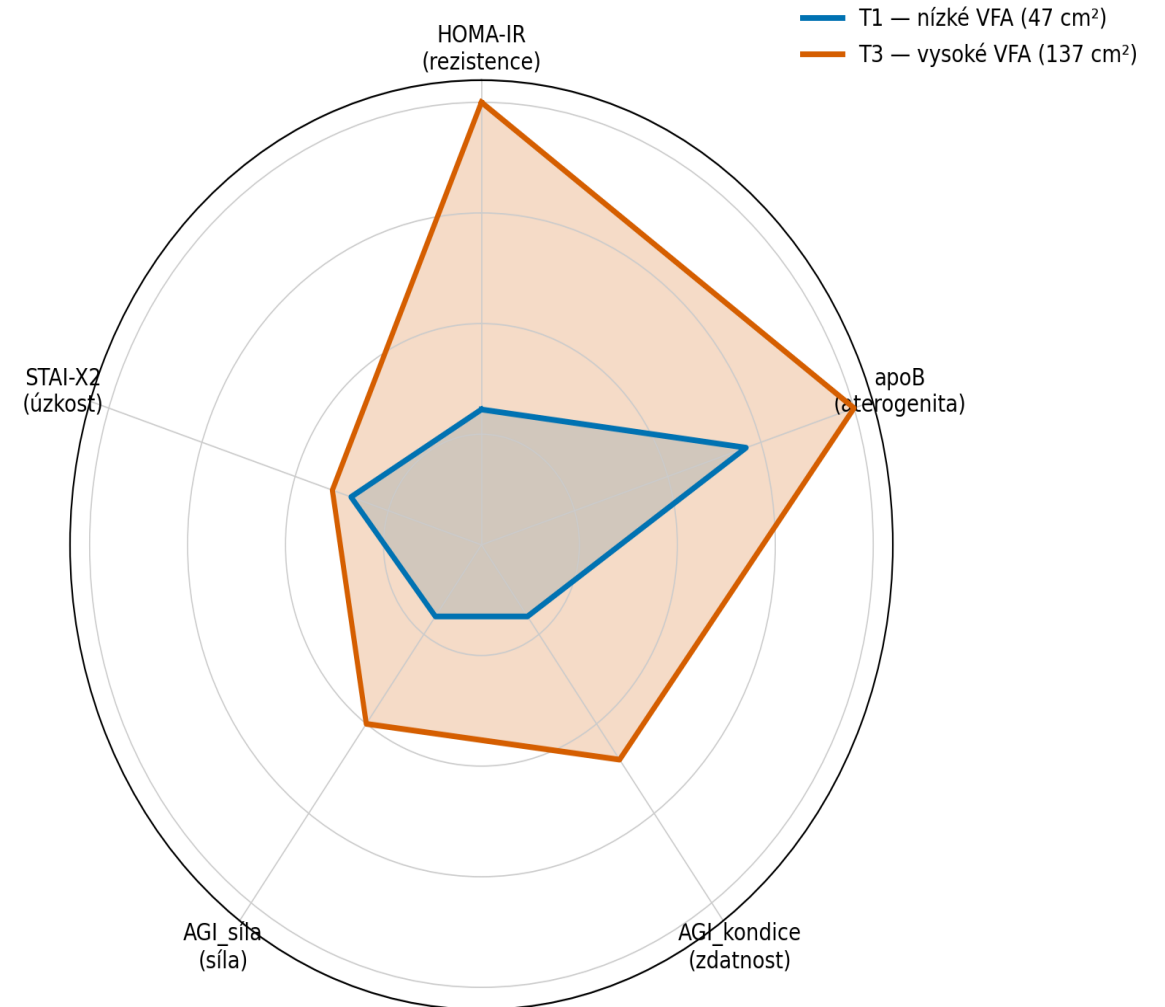
VFA jako centrální uzel

Dose-dependent gradient napříč tercily naznačuje, že VFA není jen korelát, ale pravděpodobně mediátor rizika.

Cílení multimodálních intervencí

Stratifikace dle VFA umožňuje cílit na zdravý životní styl

Multisystémový rizikový profil: T1 vs T3

Limitace a take-home message

■ Průřezový design

Neumožňuje kauzální závěry — pouze asociace, ne směr vztahu.

■ Proaktivní populace

Opatrnost při generalizaci.

■ Bioimpedance jako proxy VFA

Není zlatým standardem (CT/MR), ale rutinně dostupná, opakovatelná.

TAKE-HOME MESSAGE

1

VFA je praktický marker nepříznivého multisystémového rizikového fenotypu nad rámec BMI.

2

Stratifikace dle VFA umožňuje cílit multimodální intervence na metabolicky rizikové jedince s nízkou zdatností a zvýšenou úzkostí.

Děkuji za pozornost

KONTAKT

MUDr. Bc. Jan Samiec

jan.samiec@npo.agel.cz